TỦ SÁCH HƯỚNG NGHIỆP

NHẤT NGHỆ TINH

NGHỀ THIẾT KẾ

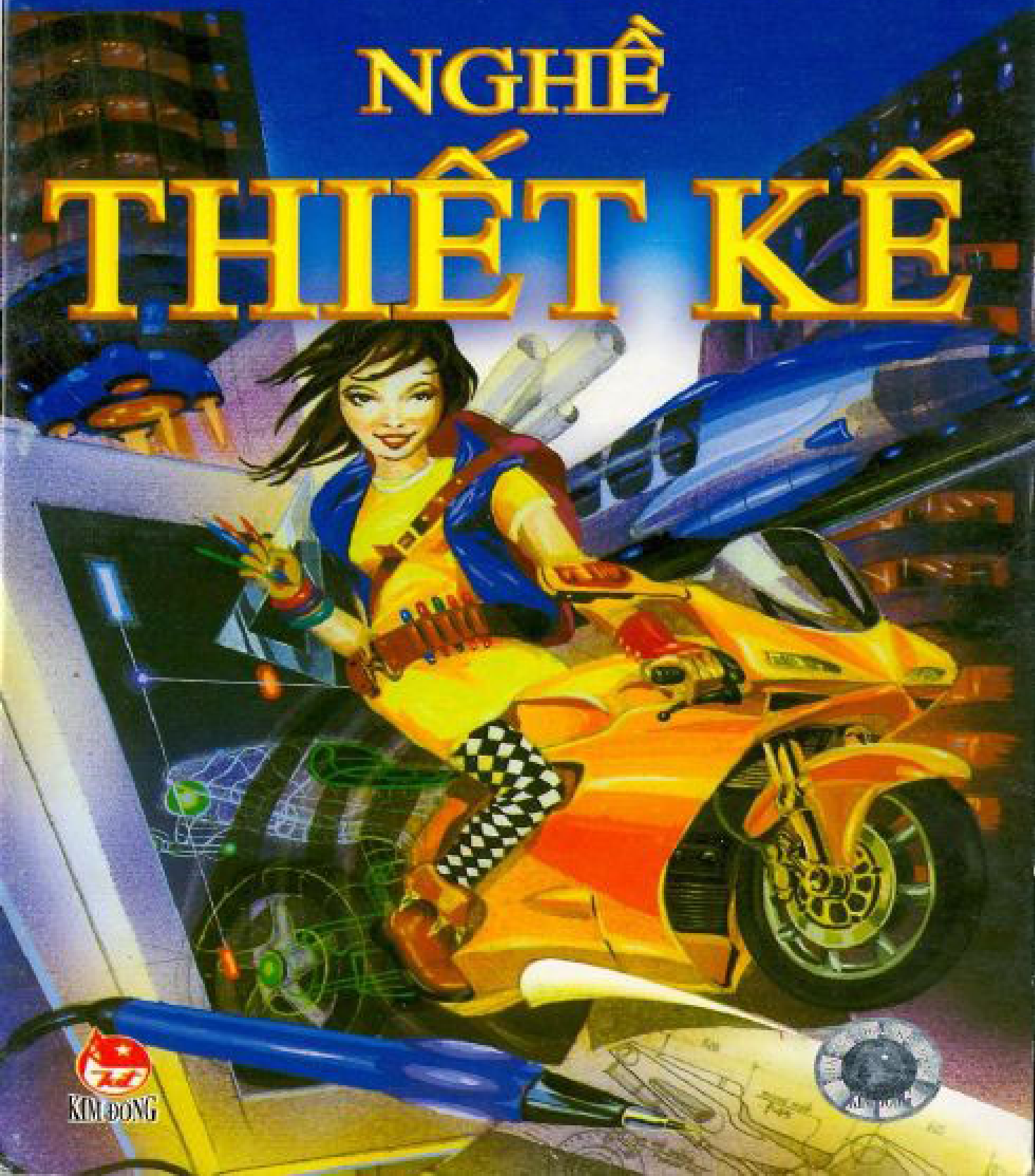

KIM ĐỒNG

Kỹ năng cho nhân viên văn phòng và sinh viên:
http://vietnamlearning.vn

Mạng chia sẻ tri thức:
http://trithuccongdong.com

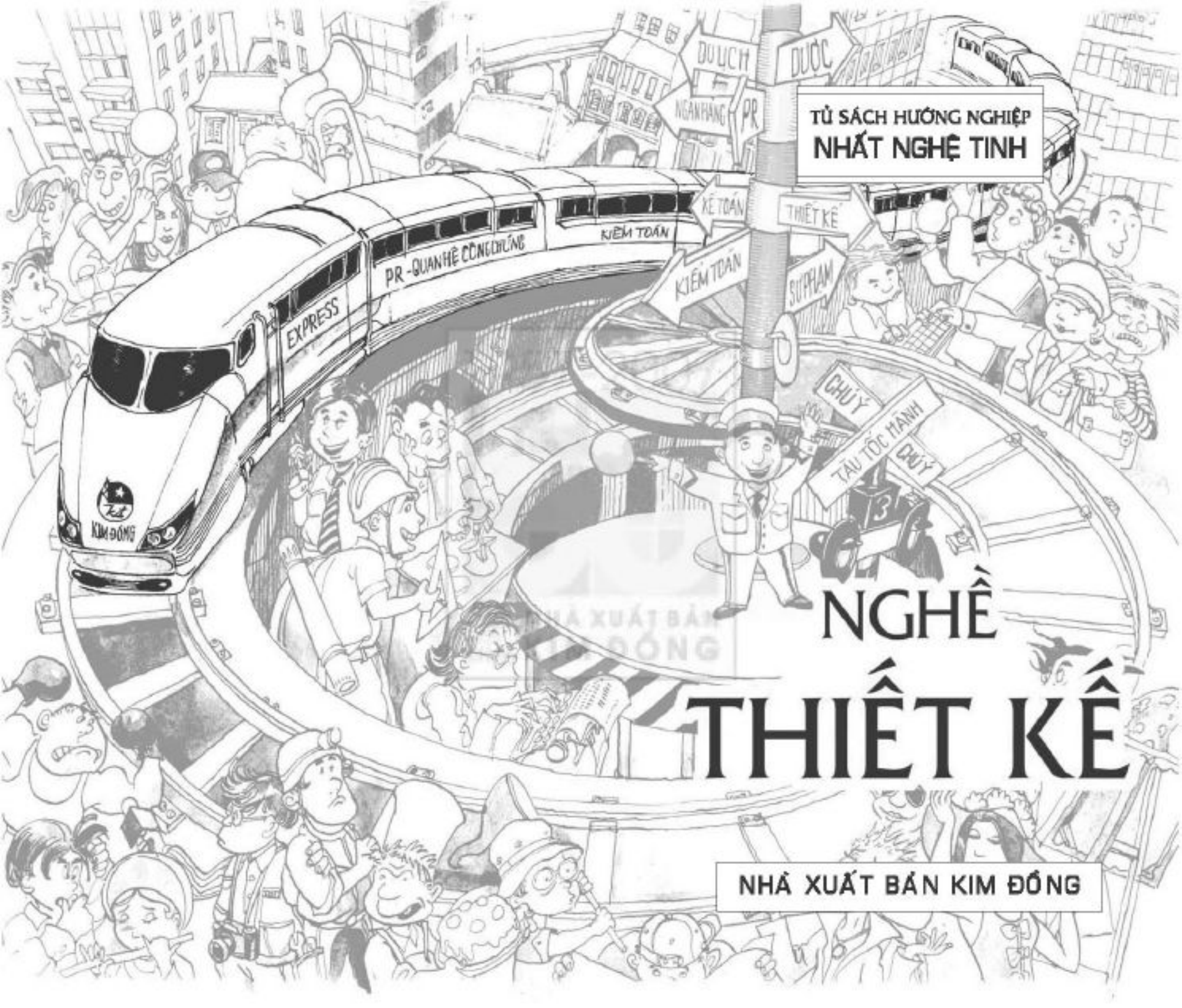

TỦ SÁCH HƯỚNG NGHIỆP
NHẤT NGHỆ TINH

NGHỀ THIẾT KẾ

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

TOA TÀU SỐ 10

NGHỀ THIẾT KẾ

MỤC LỤC

- Lời ngỏ 5

Hàng ghế số 1 - Câu chuyện thiết kế 6

Hàng ghế số 2 - Thiết kế và nhà thiết kế 12

Hàng ghế số 3 - Trong ngành thiết kế bạn sẽ làm gì? 21

Hàng ghế số 4 - Nhà thiết kế làm việc ở đâu? 31

Hàng ghế số 5 - Những lý do để bạn chọn nghề thiết kế 37

Hàng ghế số 6 - Những tố chất giúp bạn thành công trong nghề thiết kế 41

Hàng ghế số 7 - Thiết kế - học ở đâu? 46

Hàng ghế số 8 - Bạn quyết định 49

Hàng ghế số 9 - Bạn muốn biết 50

- Góc chia sẻ 59

Copyright © by Kim Dong Publishing House
Tác phẩm do Nhà xuất bản Kim Đồng giữ bản quyền

Nhất nghệ tinh...

Hàng năm, mỗi độ hè đến, lại có hàng triệu bạn đọc Kim Đồng đứng trước ngưỡng cửa các trường đại học, cao đẳng và trung học chuyên nghiệp với câu hỏi: Mình nên thi vào trường nào nhỉ? Nên chọn ngành nghề nào cho phù hợp đây?

Ngày nay, khi sự phát triển của xã hội kéo theo sự mở rộng và biến đổi của các ngành nghề, việc chọn nghề đang trở nên khó khăn hơn bao giờ hết. Các bạn trẻ không chỉ dựa vào sự tư vấn từ phía nhà trường, cha mẹ... mà còn cần một cẩm nang với những chỉ dẫn cơ bản, làm tiền đề cho sự lựa chọn chính xác. Với sự tham gia của các chuyên gia trong từng lĩnh vực, **Tủ sách hướng nghiệp - Nhất nghệ tinh** của Nhà xuất bản Kim Đồng ra đời với mong muốn đáp ứng phần nào nhu cầu cấp thiết ấy.

Mỗi cuốn sách được kết cấu như một toa tàu, mỗi toa tàu là một nghề trong đoàn tàu hướng nghiệp song hành cùng bạn trên hành trình vào tương lai. Ngay từ khi còn ngồi trên

ghế nhà trường, các bạn đã có thể chủ động tìm hiểu về các ngành nghề đa dạng, phong phú trong xã hội. Qua từng hàng ghế, bạn sẽ biết nghề đó là gì, làm việc ở đâu, cần những tố chất gì, đào tạo ra sao...

Ngoài ra, phần *Góc chia sẻ* còn cung cấp những trao đổi, giải đáp cụ thể hơn về các ngành nghề, phương pháp hiệu quả để lựa chọn nghề nghiệp, cũng như những chia sẻ, nhận xét của chính các bạn...

Tất nhiên, dù là ai chăng nữa, cũng không bao giờ đưa ra được những chỉ dẫn, góp ý cụ thể cho từng trường hợp. Bởi vậy, khi xây dựng tủ sách này, chúng tôi chỉ có một mong ước là các bậc phụ huynh, các bạn học sinh, sinh viên có thể tìm kiếm ở nơi đây những thông tin có ích cho mình. Và nếu như những thông tin ấy thực sự có ích trong hành trang của các bạn trên đường đi tới thành công trong nghề nghiệp, thì đó chính là niềm vui lớn của chúng tôi.

Nhà xuất bản Kim Đồng xin chân thành cảm ơn sự ủng hộ và cộng tác nhiệt tâm của các vị cộng tác viên để bộ sách được ra mắt bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

Sự hợp nhất giữa nghệ thuật và công nghệ chính là cái chúng ta gọi là thiết kế.

Steven Johnson

Từ cây tăm nhỏ bé, chiếc bút bi đến những công trình kiến trúc đồ sộ, không ở đâu trong khắp cuộc sống của mỗi chúng ta không có bàn tay can thiệp của nhà thiết kế. Thế kỷ XXI, sự phát triển nhanh chóng của công nghệ đã cung cấp cho ngành thiết kế những công cụ mới trong hành trình sáng tạo nhằm đem lại một cuộc sống tốt hơn, đẹp hơn, tiện dụng hơn.

Tại Việt Nam, trong khoảng mươi năm trở lại đây, bộ mặt của ngành thiết kế có những thay đổi căn bản. Với những lĩnh vực rộng lớn và phong phú, điều kiện làm việc chủ động và độc lập, thu nhập cao, thiết kế đang trở thành một trong những nghề "nóng" được các bạn trẻ quan tâm nhiều nhất.

Cũng như một số nghề nghiệp đặc thù khác, thiết kế đòi hỏi năng khiếu thiên bẩm về mỹ thuật và khả năng sáng tạo vượt trội. Chính vì thế, nghề này có tính cạnh tranh và đào thải khốc liệt.

Hãy cùng khám phá Toa tàu số 10:

NGHỀ THIẾT KẾ

HÀNG GHẾ SỐ 1

CÂU CHUYỆN THIẾT KẾ

Ở hàng ghế đầu tiên, bạn sẽ gặp nhà thiết kế lừng danh Raymond Loewy. Ông là một trong những nhà thiết kế có ảnh hưởng sâu rộng nhất. Chúng ta sẽ bắt đầu hành trình qua nghề thiết kế với câu chuyện về Loewy và chiếc tủ lạnh Coldspot.

Thay đổi thiết kế, tăng doanh thu gấp 5 lần

Năm 1934, chẳng ai phủ nhận công dụng của chiếc tủ lạnh, nhưng hình dáng của chúng thì quá xấu và bất tiện, như chiếc hộp thẳng đứng thiếu cân đối, đặt trên cái chân cao kều và yếu ớt.

Đây là lúc cần đến nhà thiết kế. Raymond Loewy được Công ty Sears Roebuck mời thiết kế lại tủ lạnh Coldspot. Ông lập tức có những giải pháp thích hợp như bỏ đi phần chân cao lêu nghêu; giảm tiếng ồn; sử dụng giá nhôm không gỉ bên trong; thiết kế tay nắm rất nhẹ giúp mở tủ dễ dàng ngay cả khi hai tay đều đang vướng...

Năm 1935, tủ lạnh Coldspot kiểu dáng mới được sản xuất với lời quảng cáo "sang trọng và tiện nghi, mới mẻ trong thiết kế - hiện đại - hợp lý - lôi cuốn".

Thiết kế đầy tính đột phá của Loewy giúp sản phẩm mới thành công vượt xa cả mong đợi. Doanh số nhảy vọt từ 60 ngàn chiếc/năm lên 270 ngàn chiếc/năm. Các đơn đặt hàng với Loewy cũng tăng chóng mặt, văn phòng của ông nhanh chóng được mở rộng.

Với thành công của tủ lạnh Coldspot, Loewy cuối cùng đã chứng minh những điều ông khẳng định trong cuốn sách nổi tiếng *Thiết kế công nghiệp* rằng: thiết kế tốt khiến hàng hoá bán chạy hơn, nâng cao uy tín sản phẩm, tăng lợi nhuận cho công ty, thoả mãn khách hàng và tăng việc làm trong xã hội.

Loewy gọi thiết kế của ông với tủ lạnh Coldspot là *"một bước tiến trong hành trình tới sự hoàn hảo"*.

Điều đó cũng có nghĩa *thiết kế cần liên tục được cải tiến, đem lại cho khách hàng cảm giác mới mẻ và hoàn thiện hơn ở mỗi sản phẩm.* Quan điểm này vẫn được các nhà thiết kế và

sản xuất theo đuổi như một nguyên tắc hoạt động đến tận ngày nay.

Chai CocaCola - thiết kế hoàn hảo nhất

Chai CocaCola Việt Nam

Khi cầm chai CocaCola trên tay, đã bao giờ bạn tự hỏi vì sao nó lại trở nên quen thuộc đến vậy? *Một nhân tố quan trọng là thiết kế.*

Nhà thiết kế nổi tiếng Raymond Loewy từng ca ngợi chai CocaCola là *"thiết kế hoàn hảo nhất"*.

Dáng chai có những đường cong mềm mại hợp lý, người uống vừa tu từng giọt nước mát ngọt, vừa cảm thấy thoải mái, dễ chịu. Vì thế mà sau nhiều

thập kỷ, người sử dụng luôn thoả mãn và không có nhu cầu thay đổi.

Năm 1996, nhân kỷ niệm 100 năm Thế vận hội Atlanta, hãng CocaCola có cuộc thi đầy ấn tượng:

Triển lãm "Lời chào nghệ thuật dân tộc".

196 quốc gia mà hãng xuất khẩu nước ngọt gửi tới Thế vận hội 196 biểu tượng chai CocaCola của dân tộc mình. Riêng hình dáng chai và chữ CocaCola đã trở thành tín hiệu quốc tế vẫn được giữ nguyên.

Trung Quốc gửi chai CocaCola với hình ảnh về kinh kịch, đế chai là hình tượng cổng Vạn Lý Trường Thành.

Chai CocaCola của Campuchia mang biểu tượng của Angko Vat và những đàn voi chiến.

Việt Nam gửi chai Coca Cola đội nón bài thơ với hình mặt trời chiếu sáng trong lòng nón v.v... Với ý tưởng thiết kế độc đáo, phản ánh được bản sắc tinh thần Việt Nam, biểu tượng chai CocaCola đan bằng tre cao 3,5 mét đã đạt giải nhất khu vực và Giải thưởng lớn tại Atlanta - Hoa Kỳ.

HÀNG GHẾ SỐ 2

THIẾT KẾ VÀ NHÀ THIẾT KẾ

Thiết kế (Design) xuất hiện từ xa xưa, trong những hoạt động sáng tạo đầu tiên của con người, từ chiếc rìu bằng đá đến vật che thân bằng lá cây. *Danh từ Design xuất phát từ gốc chữ Ý Disegno thời Phục Hưng có nghĩa là phác thảo, bản vẽ...* Tuy nhiên, phải đợi đến những năm giữa của thế kỷ XX, khái niệm thiết kế (Design) mới thực sự được hoàn thiện, gắn liền với sự phát triển công nghiệp.

THIẾT KẾ LÀ GÌ ?

Cho đến nay, có rất nhiều quan niệm về thiết kế, gắn với từng lĩnh vực cụ thể. Tuy nhiên, bạn có thể hiểu đơn giản rằng:

Thiết kế là một quá trình sáng tạo nhằm hình thành và phát triển một kế hoạch, mô hình, phác thảo... về mặt chức năng, mỹ thuật cho một đối tượng nào đó.

Như vậy, khái niệm thiết kế bao gồm những nội dung cơ bản sau:

Thiết kế là những ý tưởng "làm gì và làm như thế nào"

Nhà thiết kế có nhiệm vụ xác định kiểu dáng, tìm hiểu công dụng và xây dựng hình tượng cho sản phẩm.

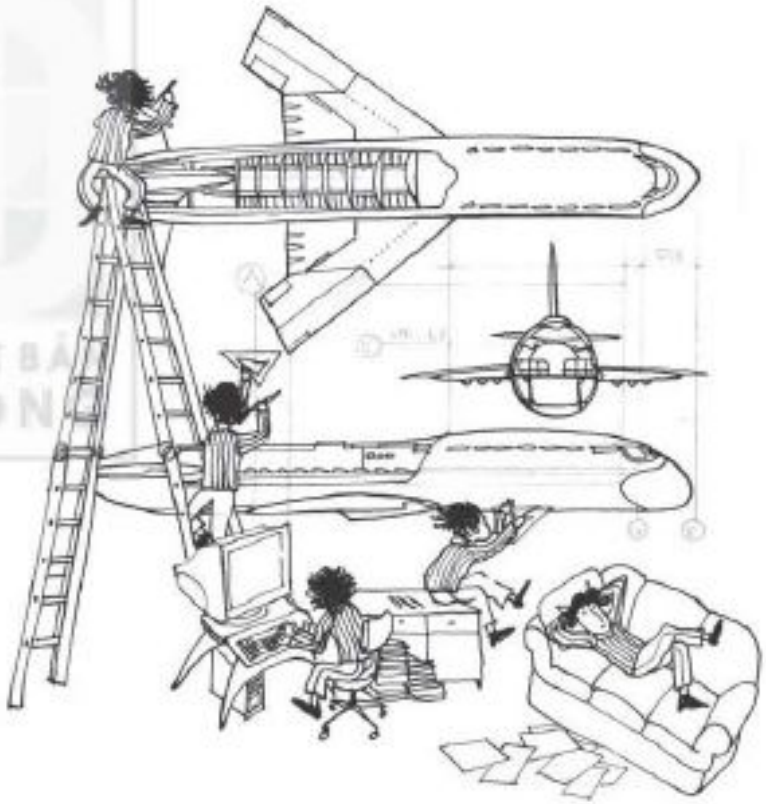

Thiết kế là tạo ra giá trị mới bằng suy nghĩ sáng tạo

Sáng tạo là nguyên tắc cơ bản của thiết kế. Quá trình thay đổi kiểu dáng, mẫu mã là lúc nhà thiết kế đi tìm cái mới lạ cho sản phẩm. Những ý tưởng mới và lòng ham muốn thử thách trong công việc dẫn dắt anh ta đi đến sự sáng tạo.

Trên thị trường, có những mặt hàng không có người tiêu thụ, cho thấy sự không thoả mãn của người tiêu dùng. Nhà thiết kế lúc này vận dụng khả năng tưởng tượng dựa trên những nghiên cứu đa dạng để đưa ra giải pháp mới, sáng tạo, đáp ứng yêu cầu của thị trường.

Đây chính là lúc thiết kế thể hiện được giá trị đích thực của mình. Vì vậy, *các ý tưởng thiết kế còn được gọi là "giải pháp sáng tạo" (creative solution).*

Thiết kế là truyền đạt các giá trị và thông điệp đến mọi người

Mỗi thiết kế sản phẩm đều mang một thông điệp mà nhà sản xuất muốn gửi tới người tiêu dùng. Dưới mọi hình thức như kiểu dáng sản phẩm, cách sử dụng, mẫu mã bao bì..., nhà thiết kế truyền đạt một cách hiệu quả nhất thông điệp ấy tới người tiêu dùng.

Ví dụ muốn thể hiện một nhãn hiệu nước hoa đậm đà bản sắc dân tộc, tôn vinh vẻ đẹp phụ nữ Việt Nam, nhà thiết kế nghĩ tới dáng chai phỏng theo người con gái mặc áo dài đội nón.

NHÀ THIẾT KẾ LÀ AI ?

Nhà thiết kế là người kết hợp kiến thức thực tế với khả năng về mỹ thuật để chuyển tải những ý tưởng trừu tượng thành các thiết kế cụ thể cho hàng hoá chúng ta mua, quần áo chúng ta mặc, những ấn phẩm chúng ta đọc hay nơi ở, nơi làm việc của chúng ta...

Các nhà thiết kế thường được chuyên môn hoá về một lĩnh vực nào đó như đồ họa, ô tô, nội thất, thời trang, truyền thông, chương trình...

Bước đầu tiên của công việc thiết kế *là xác định nhu cầu, thị hiếu của khách hàng*. Khi thiết kế một sản phẩm, nhà thiết kế thường *bắt đầu với việc nghiên cứu những đặc tính* như kích cỡ, hình dáng, trọng lượng, màu sắc, chất liệu sử dụng, giá cả, độ tiện dụng, an toàn... Trên cơ sở đó, anh ta *chuẩn bị một bản phác thảo* phác ra hình dáng chung cho sản phẩm.

Sau khi tham khảo khách hàng (giám đốc điều hành, đội phát triển sản phẩm của công ty, khách hàng cá nhân...), nhà thiết kế *xây dựng bức vẽ chi tiết, mô hình thực hoặc mô hình trên máy tính...*

Nhiều nhà thiết kế dùng đến các phần mềm hỗ trợ thiết kế. Những mô hình trên máy tính cho phép giảm nhẹ thao tác và thay đổi linh hoạt, vì vậy tiết kiệm chi phí và thời gian.

Một số nhà thiết kế, thường là người hoạt động độc lập, sử dụng những trợ tá để thực thi cụ thể ý tưởng của mình. Trong khi đó, họ dành một lượng thời gian đáng kể cho việc tìm kiếm hợp đồng mới, khảo sát thị trường, nghiên cứu các xu hướng thiết kế...

NHỮNG YÊU CẦU VỚI NHÀ THIẾT KẾ

Phải để ý đến nhu cầu từ nhiều phía

Nhà thiết kế không thể hoàn toàn tự mình quyết định "nên chế tạo một sản phẩm như thế nào?".

Trước hết anh ta phải có khả năng dự đoán nhu cầu của người tiêu dùng, đoán được thị trường đang thiếu gì, cái gì đã bão hòa, cái gì sắp xuất hiện; sau đó đưa ra những ý tưởng mới để tạo ra một sản phẩm hấp dẫn.

Người sản xuất thường cho rằng họ hiểu rõ tất cả các sản phẩm của mình nhưng chính họ nhiều khi không biết sản phẩm được sử

dụng như thế nào; tuổi thọ của sản phẩm là bao nhiêu v.v... Còn phía người sử dụng có khi không thoả mãn với sản phẩm, chẳng hạn như khó sử dụng, màu sắc, chất liệu, không phù hợp... Họ lại không thể bộc lộ những yêu cầu của mình với ai.

Đây là lý do tại sao nhà thiết kế đóng vai trò quan trọng trong việc làm ra sản phẩm. Nhà thiết kế thực thụ luôn nhạy bén nắm bắt được yêu cầu của người sử dụng và dựa vào đó để tạo ra những sản phẩm hấp dẫn hơn.

Phải có cái nhìn toàn diện và kiến thức về quá trình sản xuất

Công việc chính của nhà thiết kế là phối hợp chặt chẽ với người sản xuất, có khả năng thuyết phục nhà sản xuất "làm cái gì, làm như thế nào".

Sự tìm hiểu và quan tâm đến chất liệu và công nghệ chế tạo rất quan trọng với người làm thiết kế.

Nếu nhà thiết kế biết khai thác đặc tính của công nghệ chế tạo hay đặc thù của nguyên liệu có thể tạo ra được sản phẩm độc đáo thu hút khách hàng.

Đáp ứng yêu cầu của người tiêu dùng bằng cách đưa ra những giải pháp sáng tạo

Nhu cầu của người tiêu dùng thường mơ hồ, không rõ ràng, hay bị chi phối bởi thói quen, kinh nghiệm, tác động của những thông tin giả... Nếu chỉ dựa vào đó, không bao giờ chế tạo được sản phẩm có sức hấp dẫn như mong đợi.

Đặc điểm này *đòi hỏi khả năng phân tích, sáng tạo của người làm thiết kế*. Nhà thiết kế là người nhạy bén, nắm bắt được những điều mà ngay cả người tiêu dùng cũng không giải thích rõ ràng được, và thể hiện ra bằng những sản phẩm thực tế với tính sáng tạo, đột phá.

CÁC CHUYÊN NGÀNH CỦA THIẾT KẾ

Mọi thứ trong đời sống đều cần đến thiết kế. Vì vậy, thiết kế là một ngành rất rộng lớn,

bao gồm nhiều lĩnh vực khác nhau. Nhà thiết kế thường được chuyên môn hoá và định hình hoá theo các chuyên ngành như:

- THIẾT KẾ **CÔNG NGHIỆP**
- THIẾT KẾ **PHƯƠNG TIỆN GIAO THÔNG**
- THIẾT KẾ **THỜI TRANG**
- THIẾT KẾ **BAO BÌ**
- THIẾT KẾ **CÔNG CỘNG**
- THIẾT KẾ **ĐỒ HỌA**
- THIẾT KẾ **TRUYỀN THÔNG**
- THIẾT KẾ **QUẢNG CÁO**
- THIẾT KẾ **NỘI THẤT**
- THIẾT KẾ **CHƯƠNG TRÌNH**
- THIẾT KẾ **ĐIỆN ẢNH**
- ...

HÀNG GHẾ SỐ 3

TRONG NGÀNH THIẾT KẾ, BẠN SẼ LÀM GÌ ?

Ngành thiết kế là một thế giới rộng lớn, nơi tài năng và sức sáng tạo của bạn không chịu giới hạn nào. Tuy nhiên, theo xu hướng chung của thế giới, là một nhà thiết kế hiện đại, bạn sẽ chuyên về từng lĩnh vực riêng biệt. Dưới đây là một số mảng thiết kế trọng tâm:

Thiết kế công nghiệp

Thiết kế công nghiệp gắn chặt với sự phát triển của công nghiệp. Đối tượng của ngành này là những đồ dùng đa dạng, muôn về phục vụ cho ăn, mặc, ở, đi lại, giải trí... của con người, từ hình dáng của các loại ô tô, xe máy, xe đạp, cho tới các đồ dùng nội thất như giường, tủ, bàn ghế, đèn, quạt v.v...

Nhà thiết kế công nghiệp kết nối khả năng mỹ thuật với việc nghiên cứu công dụng của sản phẩm, nhu cầu của khách hàng, vật liệu, và các phương pháp sản xuất công nghiệp. Từ đó anh ta sáng tạo ra các thiết kế đạt hiệu quả sử dụng lớn nhất và hấp dẫn

nhất, đủ sức cạnh tranh với những sản phẩm khác trên thị trường.

Trong thiết kế công nghiệp, các nhà thiết kế lại chuyên về từng lĩnh vực cụ thể như đồ chơi, đồ gia dụng...

Thiết kế phương tiện giao thông

Thiết kế phương tiện giao thông là một ngành nghề hấp dẫn, gắn liền với sự phát triển giao thông, vận tải và không thể thiếu được khi đời sống xã hội được nâng cao.

Đặc biệt, trong đó thiết kế ô tô ngày nay đã trở thành một ngành quan trọng chiếm vị trí hàng đầu của Design thế giới với những hãng ô tô nổi tiếng như BMW, Ford, TOYOTA, Mercedes, FIAT v.v...

Tại Việt Nam, trong vài năm gần đây, chúng ta đã bắt đầu sản xuất được các loại ô tô chở khách, ô tô buýt. Nhiều hãng ô tô nước

ngoài như Mercedes Benz, TOYOTA v.v... đã liên doanh và đặt trụ sở lắp ráp các loại ô tô cá nhân loại nhỏ ở nước ta.

Việt Nam với khát vọng đứng ngang tầm quốc tế đang mong mỏi thế hệ trẻ các bạn tham gia vào công việc thiết kế những phương tiện giao thông kiểu dáng độc đáo phù hợp với truyền thống văn hóa, con người và môi trường Việt Nam.

Thiết kế thời trang

Các nhà thiết kế thời trang làm công việc thiết kế trang phục và các sản phẩm như kính, mũ, giày dép... Nhiều người hoạt động độc lập và thiết kế cho những khách hàng riêng của mình. Số khác làm việc trong các cửa hàng thời trang cao cấp hoặc các hãng thời trang, công ty dệt may...

Thế giới thời trang là "mảnh đất màu mỡ" cho những ý tưởng của các nhà thiết kế nảy

nở, từ sự thay đổi các hoa văn trang trí của quần áo đến việc thiết kế trang phục cho các dịp đặc biệt, những mẫu giày dép, túi xách cho từng mùa v.v...

Cùng với sự tăng trưởng kinh tế xã hội tại nước ta, mức sống của người dân ngày càng nâng cao, vấn đề ăn mặc được chú trọng, thiết kế thời trang đang trở thành một lĩnh vực được rất nhiều bạn trẻ quan tâm và yêu thích.

Thiết kế bao bì

Trong nền sản xuất hiện đại, thiết kế bao bì ngày nay đã trở thành một bộ phận quan trọng của công nghiệp quảng cáo và tiếp thị; bởi một hộp bánh ngon, một lọ nước hoa hảo hạng mà bao bì sơ sài, màu sắc xám xịt, sẽ không thuyết phục được người mua.

Thiết kế bao bì như chai, lọ, hộp v.v... *đòi hỏi phải nêu bật sự hấp dẫn và nội dung của sản phẩm bên trong, truyền đạt thông điệp của nhà sản xuất tới người sử dụng*. Ngoài ra, các

nhà thiết kế còn cần liên tục suy nghĩ để tạo ra các kiểu đóng gói tiện dụng, hấp dẫn, mới lạ.

Thiết kế công cộng

Mảng thiết kế này hướng tới những "vật dụng" ở nơi công cộng như biển báo, ghế đá, đèn đường, chỗ chờ xe buýt, điện thoại công cộng. Sáng tạo phù hợp để tạo sự tiện lợi và thoải mái là yêu cầu trước tiên đối với nhà thiết kế công cộng.

Ngoài ra, do tính đại chúng của mảng thiết kế công cộng, người làm trong lĩnh vực này cũng phải chú ý tới những đối tượng sử dụng rất khác nhau như người lớn, trẻ em, người già, người tàn tật...

Thiết kế đồ họa

Đây là một trong những lĩnh vực hấp dẫn nhất của thiết kế, thu hút một bộ phận đông đảo các nhà thiết kế.

Về mặt khái niệm, *đồ họa lập kế hoạch,*

nghiên cứu và đưa ra những giải pháp sáng tạo về mặt **hình ảnh** *(visual) để giải quyết một vấn đề về* **truyền thông** *(communication).*

Công việc cụ thể của thiết kế đồ họa là minh họa, trình bày, thiết kế sách báo, làm tờ gấp, catalog giới thiệu sản phẩm, những cuốn niên giám công ty, thiết kế logo, biểu tượng cho sản phẩm, doanh nghiệp, tổ chức, cơ quan...

Thiết kế đồ họa ban đầu từ trình bày áp phích, panô lớn, giờ đang mở rộng sang các lĩnh vực mới như chiến lược nhãn hiệu của công ty và giao diện trong lĩnh vực kỹ thuật số. Có một lượng ngày càng lớn những nhà thiết kế đồ họa tham gia thiết kế các trang Web, giao diện máy tính, và các đề án truyền thông đa phương tiện...

Liên quan mật thiết với truyền thông, người làm trong ngành thiết kế đồ họa đặc biệt quan tâm đến những nhân tố nhận thức, văn hóa, tự nhiên và xã hội khi xây dựng bản thiết kế để đạt hiệu quả truyền thông cao nhất. Ngày nay, do đặc thù công việc, nhà thiết kế đồ họa thường đòi hỏi sử dụng thành thạo những phần mềm chuyên dụng trên máy tính....

Thiết kế truyền thông

Thiết kế truyền thông là khái niệm tổng hợp của một loại hình thiết kế hiện đại của công nghệ thông tin công cộng hiện nay. Thiết kế truyền thông phát triển cùng quá trình đô thị hoá với các hệ thống biển báo, quảng cáo, ký tín hiệu giao thông, các sơ đồ, bản đồ phục vụ cho khách du lịch, quảng cáo sản phẩm tại nút giao thông cầu vượt, cầu nối...

Ngày nay nhiều tín hiệu thông tin của thiết kế truyền thông đã hầu như thống nhất trong cộng đồng quốc tế, như tín hiệu khu WC công cộng, tín hiệu Metro, tín hiệu đèn xanh, đèn đỏ của hệ thống giao thông, các mũi tên chỉ đường...

Thiết kế quảng cáo

Quảng cáo hiện là một trong những lĩnh vực hoạt động ứng dụng mạnh mẽ và sôi nổi nhất của các nhà thiết kế. Thiết kế quảng cáo gắn liền với sự phát triển của lịch sử Design công nghiệp.

Quảng cáo là một nghề cần được đào tạo công phu. Người làm quảng cáo phải có bộ óc

nhạy bén trước nhu cầu xã hội. Anh ta vừa là người xây dựng hình ảnh của các hãng, công ty, vừa là người tổ chức chiến lược phát triển hàng hoá. Công việc này phần lớn do các nhà kinh tế đảm đương và chịu trách nhiệm phối hợp cùng với các nhà thiết kế.

Thiết kế quảng cáo ngày nay đã được chuyên môn hoá cho từng lĩnh vực (quảng cáo sản phẩm, quảng cáo về bảo vệ môi trường, quảng cáo về văn hoá, quảng cáo về chính trị xã hội...).

Thiết kế nội thất

Thiết kế nội thất là thiết kế không gian bên trong của kiến trúc như việc tổ chức không gian của một cơ quan (bố trí khu làm việc của văn phòng, trưng bày một gian hàng...), một ngôi nhà (bố trí phòng khách, phòng ngủ, phòng làm việc sao cho hợp lý; bố trí hệ thống ánh sáng thiên nhiên và ánh sáng nhân tạo v.v...).

Thiết kế đồ gỗ là một chuyên môn sâu, có lịch sử phát triển rất lâu đời. Những kiểu dáng bàn ghế, giường tủ từ đời Minh (Trung

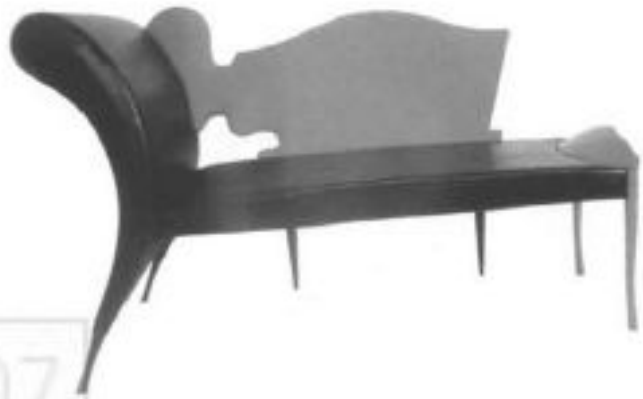

Quốc) đến nay vẫn là mẫu mực về sự tinh tế và con mắt sắc sảo của các nhà thiết kế đồ gỗ Trung Hoa cổ xưa.

Thiết kế chương trình

Thiết kế chương trình là việc xây dựng một kế hoạch được tổ chức về không gian và thời gian, tiến độ thực hiện cho một đề tài, công việc hay ý tưởng có sẵn.

Chẳng hạn như một cuộc trình diễn thời trang. Nhà thiết kế phải có ý tưởng sáng tạo làm sao để nêu bật được tinh thần của buổi biểu diễn thời trang đó bằng việc phác họa hình thức biểu diễn (sân khấu); ánh sáng, âm thanh, màu sắc, phông chữ của sân khấu;

không gian biểu diễn ở trong nhà hay ở ngoài trời; lựa chọn những người mẫu thích hợp với kiểu thời trang v.v... Cuối cùng là lập phương án kinh phí cho đêm diễn.

Tất nhiên để làm được công việc này, nhà thiết kế phải có khả năng tổ chức, huy động và hợp tác với các nhà chuyên môn ở nhiều lĩnh vực khác nhau.

Thiết kế điện ảnh

Các nhà thiết kế điện ảnh phần lớn được đào tạo tại các *Trường Sân khấu Điện ảnh* cũng như *Trường Mỹ thuật Công nghiệp*. Nhiệm vụ của thiết kế điện ảnh là thiết kế, trang trí mỹ thuật (màu sắc, ánh sáng, tiếng động, khói lửa...) cho một bộ phim.

Trong việc dàn dựng một bộ phim, ngoài vị trí quan trọng của đạo diễn, ý tưởng tổ chức cho việc quay phim phải dựa vào họa sĩ thiết kế điện ảnh. Có thể nói họa sĩ thiết kế điện ảnh là người xây dựng hình ảnh các nhân vật, các cúp cảnh làm tăng thành công của một tác phẩm điện ảnh.

HÀNG GHẾ SỐ 4

NHÀ THIẾT KẾ LÀM VIỆC Ở ĐÂU ?

Tốt nghiệp ngành thiết kế là cơ hội để bạn có thể làm việc ở bất cứ nơi nào trong các cơ quan, doanh nghiệp... hoặc tự xây dựng các cơ sở thiết kế riêng. Do đặc trưng nghề nghiệp, trên thế giới cũng như ở Việt Nam, *người làm thiết kế thường có tính độc lập cao*. Tại Mỹ, có đến khoảng một phần ba các nhà thiết kế hoạt động độc lập, cao gấp 5 lần tỷ lệ chung của các ngành.

Tất nhiên, như chúng ta đều biết, thiết kế là một nghề nghiệp sáng tạo đặc thù, và vì thế, chẳng có lý do gì khiến bạn không thể tham gia một vài lĩnh vực có liên quan tới nhau và làm việc tại nhiều nơi. Tóm lại, với nghề thiết kế, cơ hội làm việc rất rộng mở.

Là nhà thiết kế thời trang :

Bạn có thể làm việc tại các công ty, xí nghiệp may quốc doanh, tư nhân, các hãng thời trang... Đây là *công việc tạo điều kiện tối đa cho bạn trong việc hoạt động độc lập*. Nhiều

nhà thiết kế thời trang sau một số năm kinh nghiệm thường mở cửa hàng hay hãng thời trang của riêng mình.

Là nhà thiết kế trang sức :

Bạn có thể làm việc tại các cửa hàng vàng bạc đá quý hay tại các công ty vàng bạc quốc doanh và tư nhân, mở cửa hàng trang sức của riêng mình...

Chất liệu được sử dụng trong ngành công nghiệp trang sức ngày càng phong phú, không chỉ còn giới hạn trong vàng bạc hay đá quý. Từ những viên đá, gốm, sành, sứ, vỏ trai, với sức sáng tạo, đã có rất nhiều nhà thiết kế tạo nên những mẫu trang sức đẹp và hấp dẫn. Vì vậy, bạn không nhất thiết phải có một số vốn thật dư dả từ ban đầu. Yếu tố quan trọng là ý tưởng độc đáo.

Là nhà thiết kế đồ họa :

Đây là một ngành nghề hiện nay rất được xã hội mời chào. Bạn sẽ phục vụ trang trí cho các phòng trưng bày, làm việc tại các báo, tạp chí, các nhà xuất bản, thiết kế minh họa bìa

sách, tạp chí, thiết kế các nhãn hiệu bao bì cho các cơ sở sản xuất v.v...

Tất nhiên, bạn có thể lập nên một nhóm của riêng mình, cộng tác thường xuyên và không thường xuyên với các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân có yêu cầu.

Là nhà thiết kế nội thất :

Trong quá trình đô thị hóa ở nước ta hiện nay, công việc của bạn nhiều vô kể. Bạn có thể thiết kế các gian hàng hội chợ triển lãm, các phòng khách, rạp hát, phòng nghỉ, trang trí biệt thự v.v...

Là nhà thiết kế công nghiệp :

Bạn là người thiết kế các kiểu dáng cho các sản phẩm công nghiệp. Do đó, bạn có thể gây dựng sự nghiệp của mình ở bất cứ nhà máy, xí nghiệp nào thuộc lĩnh vực bạn ưa thích...

Tuy nhiên, một điểm đáng chú ý là họa sĩ thiết kế công nghiệp có thành công nhiều hay không còn phụ thuộc vào nền sản xuất công nghiệp hiện có của mỗi đất nước.

Là nhà thiết kế tranh hoành tráng :

Thiết kế tranh hoành tráng là ngành nghề có truyền thống lâu đời ở châu Âu. Trong lĩnh vực này, bạn có thể làm việc tại các công ty xây dựng, kiến trúc.

Họa sĩ tranh hoành tráng bao giờ cũng hợp tác chặt chẽ với kiến trúc sư, các hoạ sĩ trang trí nội ngoại thất. Đặc thù của ngành nghề này là các chất liệu của nó gắn liền với kiến trúc hiện đại.

Là nhà điêu khắc :

Trong ngành điêu khắc, điều kiện làm việc của bạn rất linh hoạt. Đây là một ngành nghề có uy tín và vị trí trong nền mỹ thuật ứng dụng nước nhà. Các hoạ sĩ điêu khắc thường làm việc tự lập, tổ chức theo nhóm. Họ sáng tác rất nhiều các tượng vườn, các khối hình bằng các chất liệu gốm, kim loại, thuỷ tinh cho các công viên, sân vườn, các khu vui chơi giải trí.

Là nhà thiết kế phương tiện giao thông (xe đạp, xe máy, ô tô, tàu hoả...) :

Bạn có thể tham gia làm việc tại các xí

nghiệp chế tạo ô tô, xe máy, các liên doanh với nước ngoài của ngành giao thông vận tải. Với khí hậu và môi trường đặc thù của Việt Nam, chúng ta đang rất cần những kiểu dáng ô tô mới phù hợp với thiên nhiên và tầm vóc người Việt Nam.

Là nhà thiết kế điện ảnh :

Bạn sẽ làm việc tại các xưởng phim, các studio... Ngoài những hãng sản xuất phim ảnh Nhà nước, ngày nay các hãng phim tư nhân cũng đang phát triển. Thiết kế điện ảnh là một nghề tự do, phần lớn các nhà thiết kế đang làm việc tại các studio chuyên nghiệp.

Ngành nghề này gắn liền với các hãng phim, truyền hình, gắn liền với các nghệ sỹ quay phim, chụp ảnh, quảng cáo và là nghề rất được ưa chuộng.

Là nhà thiết kế truyền thông :

Bạn có thể làm việc tại các sở giao thông công chính, các trung tâm quảng cáo truyền hình, các công ty, doanh nghiệp, các uỷ ban bảo vệ môi trường và tài nguyên...

Là nhà thiết kế quảng cáo :

Bạn có thể tham gia làm việc ở các doanh nghiệp nhà nước và tư nhân ở mọi lĩnh vực, trong mọi ngành nghề, làm việc tại các trung tâm thương mại, các công ty quảng cáo trung ương hoặc địa phương. Đương nhiên, bạn hoàn toàn có khả năng làm việc độc lập. Nghề thiết kế quảng cáo bùng nổ ở nước ta trong những năm gần đây khi kinh tế thị trường phát triển và rất hấp dẫn với những người trẻ tuổi, nhiệt huyết, ưa sáng tạo.

Bạn sẽ làm việc ở đâu sau khi tốt nghiệp tại một trường đào tạo hoạ sĩ Mỹ thuật Công nghiệp là quyết định của riêng bạn, bởi đây là nghề nghiệp lúc nào xã hội cũng cần. Tất nhiên, nghề nghiệp nào cũng vậy, ngoài những năng lực bẩm sinh thì sự đam mê học tập, chăm chỉ nghiên cứu bao giờ cũng là chìa khóa để bạn đến nhanh tới thành công.

HÀNG GHẾ SỐ 5

NHỮNG LÝ DO ĐỂ BẠN CHỌN NGHỀ THIẾT KẾ

Một nghề hiện đại và cơ hội việc làm lớn, thu nhập cao

Năm 1998, tạp chí Times của Mỹ đã bình chọn thiết kế trong danh sách 15 nghề "nóng" nhất trong thập kỷ 90 của thế kỷ XX. Sang đến thế kỷ XXI, vị trí vinh dự ấy càng được củng cố. Xã hội hiện đại đang tạo ra những nhu cầu vô hạn về thiết kế trên toàn thế giới với mức thu nhập đáng ghen tị. Tất nhiên, là một nghề

nghiệp mang tính sáng tạo đặc thù, mức thu nhập ấy phụ thuộc rất lớn vào môi trường làm việc và đặc biệt là khả năng, danh tiếng của từng nhà thiết kế.

Ngay tại Việt Nam, trái với khung cảnh khoảng 20 năm trước, ngày nay, cùng với nền kinh tế thị trường, thiết kế đang trở thành một trong những nghề có cơ hội việc làm lớn nhất, đặc biệt một số ngành đang "nóng" như thiết kế đồ họa, nội thất, thời trang...

Một nghề đầy năng động, sáng tạo

Bản chất hoạt động của bạn là sáng tạo. Nghề nghiệp của bạn là không ngừng đi tìm cái mới, cải tiến vươn tới sự hoàn mỹ. Với thiết kế, bạn sẽ không bao giờ có cảm giác nhàm chán.

Bên cạnh đó, bạn tạo ra các sản phẩm theo "đơn đặt hàng" của xã hội. Vì vậy bạn phải luôn vận động, theo kịp,

thậm chí vượt lên trước tình cảm, tư duy của mọi người xung quanh, định hướng thẩm mỹ tiêu dùng cho xã hội. Như một chiếc xe chỉ đứng vững khi nó chuyển động, thiết kế chân chính là không ngừng tiến về phía trước.

Bạn nhanh chóng khẳng định được mình

Nếu một số nghề nghiệp khác cần đến thời gian để bạn tạo lập được một vị trí vững chãi thì ở thiết kế, ngay từ tuổi đời rất trẻ, bạn đã có thể gây tiếng vang cho riêng mình và được xếp vào hàng những nhà thiết kế triển vọng, tài năng.

Hiện nay, có nhiều cuộc thi được tổ chức cho các nhà thiết kế trẻ trong các lĩnh vực khác nhau, đặc biệt là đồ hoạ, thời trang... Đây là điều kiện rất thuận lợi để bạn thể hiện sức trẻ, cá tính riêng biệt và lòng say mê sáng tạo của bản thân.

Một nghề có tính tự do và độc lập cao

Nếu bạn thích sự tự do, độc lập, hẳn bạn sẽ không hối hận khi lựa chọn nghề thiết kế. Là một nhà thiết kế, bạn không nhất thiết phải gắn chặt cuộc đời mình với một cơ quan, tổ chức nào đó.

Có một xu hướng khá phổ biến trong các nhà thiết kế hiện nay là làm việc tự do hoặc mở công ty của riêng mình.

Bởi công việc cho thiết kế tương đối nhiều nên những nhà thiết kế tự do tài năng hoàn toàn có thể lo liệu một cuộc sống phong lưu mà không nhất thiết phải nhận đồng lương hàng tháng.

HÀNG GHẾ SỐ 6

NHỮNG TỐ CHẤT GIÚP BẠN THÀNH CÔNG TRONG NGHỀ THIẾT KẾ

Năng khiếu thiên bẩm về hội hoạ, tạo hình...

Trong bất cứ nghề nghiệp nào, năng khiếu đều là yếu tố quan trọng. Nhưng với một số nghề đặc biệt như thiết kế, hội hoạ, âm nhạc... tố chất này chính là cái trước tiên quyết định thành bại của bạn trong nghề nghiệp.

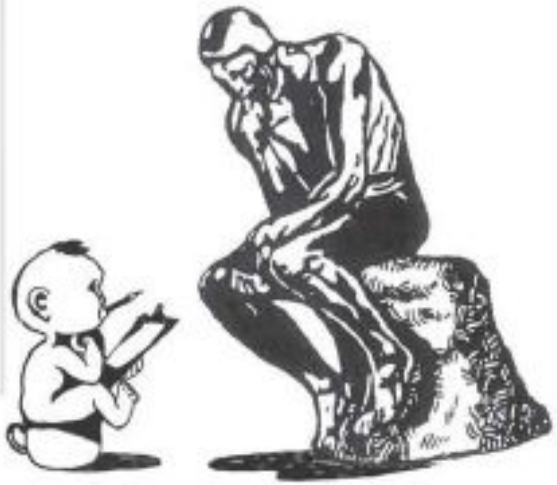

Trước hết, bạn phải có một "con mắt" và cái đầu đặc biệt nhạy cảm, rồi đến đôi tay trời phú giúp bạn có khả năng thể hiện mọi ý tưởng thành những sản phẩm cụ thể như hình

vẽ, hình nặn... Tuy nhiên, năng khiếu chỉ là "nguyên liệu" ban đầu, còn có "nên cơm nên cháo" gì không là hoàn toàn ở sự nỗ lực rèn luyện của chính bản thân bạn.

Óc sáng tạo và thực tế

Thường thì năng khiếu thiên bẩm về mỹ thuật cũng đã cho bạn một óc sáng tạo hơn người rồi. Tuy nhiên, sáng tạo thật sự phải dựa trên cơ sở của những hiểu biết sâu sắc, vững chắc và một tư duy thực tiễn cao. Là một nhà thiết kế, bạn không có quyền chỉ tạo ra những sản phẩm theo ý thích của riêng mình mà luôn phải chú ý đến nhu cầu, lợi ích, sở thích của người sử dụng cũng như nhà sản xuất trên những điều kiện hạn chế về nguyên vật liệu, máy móc thiết bị... Vì thế, tố chất này không chỉ do "trời ban" mà còn là kết quả một quá trình phấn đấu miệt mài.

Sự cầu thị

Những người có đầu óc sáng tạo lại thường rơi vào tư duy cực đoan, quá tự tin, cho rằng mình luôn đúng. Đây là điều tối kị với một nhà thiết kế. Bạn phải luôn biết lắng nghe

từ mọi phía, từ những nhà chuyên môn, nhà sản xuất đến những người sử dụng bình thường nhất. Chính họ mới là người đánh giá các sản phẩm của bạn. Tuy nhiên, trong lúc "lắng nghe" như vậy, bạn cần phân biệt ý kiến nào cần thiết để bạn sửa đổi, ý kiến nào nên bỏ qua... Xây dựng cho mình một tinh thần cầu thị, luôn hướng tới sự mới mẻ và hoàn thiện, bạn sẽ luôn là nhà thiết kế bắt kịp với thời đại.

Tính kiên trì

Công việc thiết kế đòi hỏi ở bạn một sự nhẫn nại và khả năng tập trung cao độ. Đôi khi những tiểu tiết rất nhỏ lại tiêu tốn của bạn không biết bao nhiêu thời gian. Một danh nhân từng nói rằng "chi tiết không chỉ là chi tiết, nó làm nên thiết kế" mà. Nếu bạn là người đại khái, luôn ngại các chi tiết, sao bạn có thể trở thành nhà thiết kế giỏi giang được?

Khả năng sử dụng vi tính

Thiết kế ngày nay liên tục ứng dụng những thành tựu mới nhất cuả công nghệ. Sử dụng thành thạo vi tính với các phầm mềm hỗ trợ đặc biệt cũng quan trọng với bạn như việc

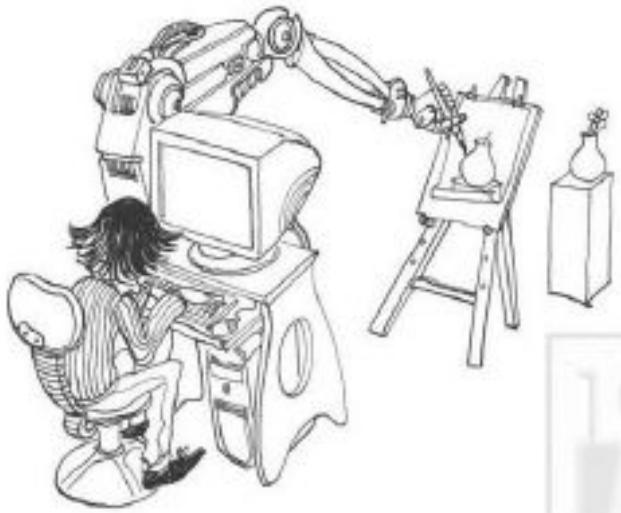

nắm chắc cây bút chì vậy. Đặc biệt trong lĩnh vực đồ hoạ và thiết kế công nghiệp, ngày càng có nhiều nhà thiết kế sử dụng những phần mềm công nghệ thông tin hỗ trợ.

Khả năng ngoại ngữ

Thiết kế là một nghề nghiệp hiện đại, có tính cọ xát cao. Bạn cần trang bị cho mình một vốn ngoại ngữ phong phú, đặc biệt là vốn từ chuyên ngành để luôn có khả năng tiếp cận với nguồn tư liệu dồi dào của thế giới, cũng như tạo thế mạnh trong việc hợp tác với các cá nhân, tổ chức, công ty nước ngoài.

NHỮNG ĐIỀU GÌ SẼ CẢN TRỞ BẠN TRONG NGHỀ THIẾT KẾ

Khả năng tư duy lôgic không cao

Bạn thường nóng vội

Bạn không tự tin về óc tưởng tượng

Bạn gặp khó khăn khi thuyết phục người khác.

Bạn dễ nản chí.

Bạn ưa vận động, khó ngồi yên một chỗ

Bạn ghét sự mạo hiểm, và nói chung, mọi sự thay đổi

Bạn độc đoán và bảo thủ hoặc ngược lại, quá phụ thuộc.

HÀNG GHẾ SỐ 7

THIẾT KẾ - HỌC Ở ĐÂU ?

Những năm đầu thế kỷ XXI, Việt Nam đã có một hệ thống các trường đào tạo thiết kế (Design) trên cả nước. Khoảng mười năm trở lại đây, số lượng thí sinh đăng ký tăng rất nhanh. Quy mô đào tạo cũng liên tục được mở rộng.

Ở phía Bắc có *Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp*, hiện là cơ sở đào tạo trình độ đại học và sau đại học lớn nhất về ngành nghề này. Thời gian đào tạo: 5 năm hệ đại học chính quy, 4 năm hệ cao đẳng. Sau khi học cao đẳng, bạn có thể học tiếp hai năm để hoàn chỉnh kiến thức (từ cao đẳng lên đại học) để được cấp bằng đại học chính quy.

Nếu không có điều kiện thời gian, bạn có thể thi vào hệ đại học vừa học vừa làm, học theo một chương trình cơ bản kéo dài trong 5 năm, mỗi năm 3 tháng, tập trung tại Trường hoặc các cơ sở liên kết của Trường.

Tại miền Trung, *Trường Đại học Nghệ thuật (Đại học Huế)* liên kết với *Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp* đào tạo các chuyên ngành Đồ hoạ và Nội thất.

Còn ở miền Nam, *Trường Đại học Kiến trúc Tp. Hồ Chí Minh* là cơ sở công lập duy nhất đào

tạo chính quy Mỹ thuật Công nghiệp. Ngoài ra, một số trường khác cũng mở những ngành hẹp như: *Trường Đại học Mỹ thuật Tp. Hồ Chí Minh* đào tạo ngành *Đồ họa*, *Trường Cao đẳng Văn hoá Nghệ thuật Tp. Hồ Chí Minh* đào tạo *Đồ họa vi tính* và *Thời trang*...

Bên cạnh đó, nếu bạn cảm thấy lo âu rằng mình không đủ điều kiện theo học các trường công lập thì từ thập niên 1990, nhiều trường đại học dân lập đã mở cơ sở đào tạo họa sĩ thiết kế Mỹ thuật Công nghiệp.

Tại Hà Nội, *Viện Đại học Mở* đào tạo các chuyên ngành như Trang trí Nội ngoại thất, Đồ họa và Thời trang.

Tại thành phố Hồ Chí Minh có *Trường Đại học Dân lập Hồng Bàng* đào tạo các chuyên ngành Đồ họa và Thiết kế công nghiệp, *Trường Đại học Bán công Tôn Đức Thắng* đào tạo họa sĩ thiết kế tạo dáng công nghiệp, đồ họa, nội thất và thời trang...

Những người muốn thi vào các trường đào tạo ngành thiết kế thường luyện thi vẽ về môn *Trang trí* và môn *Hình họa* tại các lớp luyện thi do các trường hoặc họa sĩ tổ chức.

Hình hoạ và *Trang trí* là hai môn quan trọng. Môn *Hình hoạ* đòi hỏi bạn phải vẽ tượng, vẽ người hoặc vẽ tĩnh vật, trong đó diễn tả tương quan chất liệu, tỷ lệ của mẫu. Môn *Trang trí* là các bài tập về màu sắc, diễn tả sự phối hợp của màu.

Ngoài hai môn để kiểm tra năng khiếu trên, tùy vào mục tiêu đào tạo của các chuyên ngành mà từng trường yêu cầu thi môn Toán hoặc môn Văn.

Sau đỗ kỳ thi tuyển vào trường, bạn sẽ được học một chương trình cơ bản của các môn học trên. Việc phân chia theo các chuyên ngành thiết kế cụ thể sẽ bắt đầu vào năm thứ hai của khoá học.

Bạn đã khám phá Toa tàu số 10: NGHỀ THIẾT KẾ. Nếu bạn thấy không có duyên với thiết kế, còn rất nhiều toa tàu hấp dẫn để bạn khám phá. Nếu bạn thấy mình quả là một nhà thiết kế bẩm sinh, hãy bước tới:

HÀNG GHẾ SỐ 8

HÀNG GHẾ SỐ 8

BẠN QUYẾT ĐỊNH

Chào mừng bạn đã đến và ở lại với *Hàng ghế số 8* - hàng ghế của chính bạn.

Nghề thiết kế đòi hỏi năng khiếu thiên bẩm được trau dồi qua sự rèn luyện, học hỏi không ngừng nên đừng bỏ phí thời gian tập luyện ngay từ hôm nay. Tới thư viện tìm đọc một số cuốn sách đơn giản, trao đổi với một vài nhà thiết kế mà bạn quen biết nếu có thể.

Thiết kế có ở khắp xung quanh ta, nên một cách học hiệu quả là bạn hãy tập "để mắt" quan sát mọi thứ, đặt câu hỏi: "Vì sao...?". Vì sao cái ghế này bạn cho là đẹp, còn cái kia bạn thấy xấu? Vì sao chiếc xe bạn đang sử dụng lại có hình dáng như vậy? Nếu là bạn, bạn sẽ thiết kế nó thế nào? Và sao lại không thử phác ra các mẫu thiết kế của chính bạn nhỉ? Có thể ngày nào đó, bạn sẽ biến chúng thành thực tế đấy!

Theo quan niệm của cả phương Đông và phương Tây, số 8 tượng trưng cho sự nỗ lực và thành công. Chúc các bạn may mắn!

HÀNG GHẾ SỐ 9

BẠN MUỐN BIẾT

Lược sử Design (thiết kế) hiện đại

Thiết kế xuất hiện ngay từ thuở hồng hoang của loài người cùng với những công cụ bằng đá đầu tiên và liên tục phát triển theo trình độ tư duy và thẩm mỹ của con người.

Tuy nhiên, Design hiện đại là sản phẩm của quá trình công nghiệp hoá. Nước Anh là nơi đi tiên phong trong lĩnh vực này. Khoảng cuối thế kỷ XVIII, hai nhà lý luận người Anh T. Sheraton và T. Chippendale xuất bản hai quyển sách giới thiệu mẫu hàng đầu tiên, ảnh hưởng lớn đến sự phát triển đồ gỗ của toàn châu Âu lúc đó.

Nửa sau thế kỷ XIX, kỹ thuật lên ngôi, công nghiệp và kinh tế đạt nhiều thành tựu. Nhu cầu cải cách trong thiết kế sản phẩm công nghiệp đặt ra cấp bách. Các phong trào cải cách đầu tiên xuất hiện ở Anh rồi lan sang Đức. Những cách tân này đánh dấu sự ra đời của thiết kế công nghiệp, khi con người nhận thức được mối quan hệ của nền sản xuất công

nghiệp với công nghệ, hình dáng, công năng và giá trị sử dụng của sản phẩm.

Công tác đào tạo cũng sớm được chú trọng. Năm 1906, Henry van de Velde thành lập Trường Thủ công Mỹ nghệ tại Weimar (Đức), còn gọi là Trường Bauhaus. Đây là cơ sở đào tạo đầu tiên cho các nhà Design.

Từ những năm cuối thế kỷ XIX, đầu XX, một loạt những trường phái mới ra đời nối tiếp hoặc đồng thời, đấu tranh với nhau làm sôi động bức tranh Design thế giới.

Trường phái *Phong cách Trẻ* hay còn gọi là *Nghệ thuật mới (Art Nouveau)* phát triển từ 1895 đến Thế chiến thứ nhất, lấy cảm hứng từ các hình thể thiên nhiên với cấu trúc tự do, không cân đối tạo nên vẻ đẹp tự nhiên hợp lý.

Đầu thế kỷ XX, *Chủ nghĩa công năng* được khai sinh, phát triển rực rỡ, đặc biệt ở Đức với phương châm *(Form follows function - (Hình dáng theo công năng)*. Những năm 60 của thế kỷ XX là thời điểm đạt tới đỉnh cao của *Chủ nghĩa công năng*.

Tuy nhiên, từ nửa sau thập niên này, chủ nghĩa công năng đã xuất hiện những dấu hiệu

khủng hoảng. *Design hậu hiện đại* xuất hiện với các kiểu dáng, màu sắc rực rỡ, nét vẽ đa dạng trang trí trên các bề mặt, không liên quan gì đến công năng của sản phẩm. Sự ra đời trào lưu hậu hiện đại với những đại diện như Alchimia, Memphis... thập kỷ 70 và 80 là đòn giáng mạnh vào phái hiện đại.

Năm 1980, "Diễn đàn Design" được tổ chức tại Linz (Áo), đề ra cương lĩnh cho Design phát triển. Diễn đàn đánh giá lại toàn bộ lịch sử, nội dung, ý nghĩa của Design...

"Diễn đàn Design" có ý nghĩa vô cùng to lớn với lý luận Design. Sự thừa nhận về đa phong cách, xu hướng trong Design giúp thoát khỏi ngõ cụt từ *Chủ nghĩa công năng,* hướng sự phát triển Design trên toàn châu Âu sang một chương sử mới.

Đến nay, Design thế giới vẫn không ngừng phát triển với những xu hướng đa dạng và phức tạp. Những người làm Design vẫn tiếp tục khẳng định vị trí thiết yếu của mình trong xã hội hiện đại.

Danh nhân ngành thiết kế

WALTER GROPIUS (1883 - 1969)

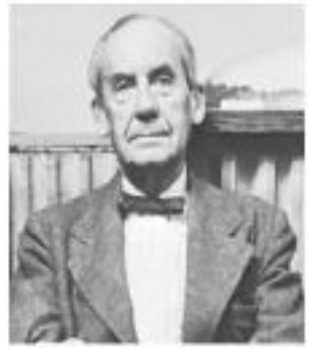

Ông là một trong những người sáng lập của Trường Bauhaus - cơ sở đào tạo các nhà thiết kế hiện đại đầu tiên, làm hiệu trưởng ở đó từ năm 1919 đến 1928. W. Gropius đóng góp quan trọng cho công cuộc cải cách giáo dục, định hướng đào tạo nền kiến trúc mới. Ông tập hợp các nghệ sĩ nổi tiếng và nhận làm người môi giới giữa "nghệ sĩ- nhà doanh nghiệp và nhà kỹ thuật", khởi xướng đưa mỹ thuật vào sản xuất công nghiệp.

RAYMOND LOEWY (1893 - 1986)

Ông được coi là cha đẻ của ngành tạo dáng công nghiệp. Nhà phê bình và nghiên cứu nghệ thuật Tiệp Khắc Lamatova gọi ông là "Người thầy của ngành tạo dáng trên thế giới", còn người Mỹ coi ông là người "tạo nên hình

dáng nước Mỹ". Ông là một trong những người sáng lập ra *Hội những người tạo dáng công nghiệp* ở Mỹ, là tác giả của những cuốn sách nổi tiếng trong giới chuyên ngành: *Cái xấu khó tiêu thụ* và *Không bao giờ dừng lại ở mức đã đạt được*...

HENRY VAN DE VELDE (1863 - 1957)

Kiến trúc sư, nhà giáo nổi tiếng người Bỉ. Cùng với, được coi là một trong những người khởi xướng phong trào "Nghệ thuật mới" (Art Nouveau) với những đường uốn lượn dài bất nguồn từ các hình thể trong tự nhiên.

CHARLES RENNIE MACKINTOSH (1868-1928)

Ông được miêu tả như "một thiên tài đi trước thời đại". Cái tên Mackintosh được coi như đồng nghĩa với sự phát triển của "Nghệ thuật mới" (Art Nouveau). Các công trình nổi tiếng nhất của Charles Rennie Mackintosh gồm

Trường Nghệ thuật Glasgow- một hình mẫu cho nhiều công trình kiến trúc sau này; hệ thống Phòng trà Cranston của Glasgow, Phòng trà Willow...

KENJI EKUAN (1929)

Năm 2003, nhà thiết kế nổi tiếng Nhật Bản Kenji Ekuan đã được trao giải thưởng Lucky Strike cho những cống hiến của ông suốt 50 năm qua trong ngành thiết kế. Đây là giải thưởng thiết kế danh giá hàng đầu châu Âu.

Quan điểm của Ekuan về thiết kế: bằng phương tiện nhỏ nhất có thể cho được sản phẩm có chất lượng cao nhất; cái to lớn được tạo nên từ cái nhỏ bé- đẹp, bền, nhiều chức năng...

Ekuan đã phác thảo các mẫu xe cho hãng

Yamaha. Ông cũng là tác giả của mẫu xe ô tô 1 người nổi tiếng GK-01, là sự cô đặc quan niệm của Ekuan: "mạnh bởi vì nhỏ", "phức tạp nhưng đơn giản".

Một số địa chỉ đào tạo mỹ thuật công nghiệp

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP
360 Đê La Thành, Ô Chợ Dừa, Q. Đống Đa, Hà Nội

VIỆN ĐẠI HỌC MỞ HÀ NỘI
Nhà B.101, 46 Tạ Quang Bửu, P. Bách Khoa, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIẾN TRÚC HÀ NỘI
Đường Nguyễn Trãi, Q. Thanh Xuân, Hà Nội

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI
Xã Minh Khai, huyện Từ Liêm, Hà Nội

TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM HÀ NỘI
Số 7, Hai Bà Trưng, Hà Nội

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGHỆ THUẬT (ĐẠI HỌC HUẾ)
Số 3 Lê Lợi, Tp. Huế

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIẾN TRÚC TP. HỒ CHÍ MINH
196 Pasteur, Q. 3, Tp. Hồ Chí Minh

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
Số 5 Phan Đăng Lưu, Q. Bình Thạnh, Tp. Hồ Chí Minh.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP HỒNG BÀNG
Số 3 Hoàng Việt, Q. Tân Bình, Tp. Hồ Chí Minh

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁN CÔNG TÔN ĐỨC THẮNG
98 Ngô Tất Tố, P. 19, Q. Bình Thạnh, Tp. Hồ Chí Minh

TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP VĂN LANG
45 đường Nguyễn Khắc Nhu, Q.1, Tp. Hồ Chí Minh

TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRANG TRÍ MỸ THUẬT ĐỒNG NAI
368, quốc lộ 1, Biên Hòa, Đồng Nai

FPT - ARENA HÀ NỘI
Tầng 4, Viện Cơ học, 264 Đội Cấn, Hà Nội
ĐT: (04)7629680
Website: www.arena-vietnam.com

Danh ngôn nghề thiết kế

Thiết kế tốt khiến cho người sử dụng thấy hạnh phúc, người sản xuất lùi trong bóng đen và nhà thẩm mỹ không phải xấu hổ.

RAYMOND LOEWY

Thiết kế là một kế hoạch sắp xếp các yếu tố trong một trật tự tốt nhất để đạt tới mục đích đặc thù.

CHARLES EAMES

Thiết kế hướng trực tiếp tới con người. Thiết kế là giải quyết những vấn đề của con người bằng cách nhận rõ chúng và tiến hành những biện pháp hiệu quả nhất.

IVAN CHERMAYEFF

Biến cái đơn giản thành phức tạp là việc tầm thường, biến cái phức tạp thành đơn giản, tuyệt đối đơn giản, đó là sáng tạo.

CHARLES MINGUS

Một nhà thiết kế biết anh ta đạt tới sự hoàn hảo không phải khi không còn gì để thêm vào mà khi không còn gì để bớt đi cả.

ANTOINE DE SAINT - EXUPERY

GÓC CHIA SẺ

Với cuốn cẩm nang nho nhỏ này trong tay, các bạn đã hiểu rõ hơn về một nghề nghiệp hấp dẫn trong xã hội. Có thể bạn sẽ dừng chân ở đây, cũng có thể bạn quyết định dời sang "toa tàu" khác. Nếu bạn còn lưỡng lự và cần những chỉ dẫn hay những thông tin chi tiết hơn, hãy liên hệ với chúng tôi. **Tủ sách hướng nghiệp - nhất nghệ tinh** luôn mở rộng chào đón bạn *và sẵn sàng giải đáp thắc mắc của các bạn.*

Đặc biệt, mỗi câu hỏi của các bạn là tư liệu quý báu, giúp những người tham gia xây dựng tủ sách, cải tiến, nâng cấp để tủ sách ngày càng hấp dẫn, thiết thực và hiệu quả hơn. Chúng tôi cũng rất mong nhận được ý kiến đóng góp, chia sẻ của quý vị phụ huynh, các thầy cô giáo và những ai quan tâm đến công tác hướng nghiệp cho thế hệ trẻ - tương lai của đất nước.

Xin liên hệ theo địa chỉ:

Tủ sách hướng nghiệp - Nhất nghệ tinh

Nhà xuất bản Kim Đồng, 55 Quang Trung, Hà Nội.

Email: kimdong@hn.vnn.vn

Nếu bạn viết thư, hãy gửi kèm phong bì ghi rõ địa chỉ của bạn nhé. Chúng tôi sẽ dùng nó để chuyển câu trả lời đến với bạn.

CHUYÊN GIA KHUYÊN BẠN

Nhằm giúp các bạn tìm được cho mình một phương pháp hợp lý trong việc tiếp cận và lựa chọn nghề nghiệp, *Góc chia sẻ* sẽ liên tục giới thiệu tới bạn những lời khuyên của các chuyên gia tư vấn hướng nghiệp hàng đầu thế giới.

10 bước để lập kế hoạch cho nghề nghiệp tương lai của bạn

1. *Chuẩn bị một cuốn sổ và cây bút để ghi lại những khám phá của bạn về bản thân và nghề nghiệp.*

2. *Điều đầu tiên đáng quan tâm là sở thích của bạn.*

Trong cuộc sống hàng ngày, những công việc thế nào khiến bạn vui vẻ? Trên lớp bạn thích học những môn học nào? Nếu bây giờ cho bạn làm một việc tùy thích, cái đầu tiên bạn nghĩ đến là gì? Vì sao nó thu hút bạn? Liệt kê ra những hoạt động khiến bạn thích thú trong hai năm vừa rồi. Bạn sẽ tự khám phá được những điều thú vị về bản thân mình.

3. *Sở trường của bạn là gì?*

Giờ đây bạn đã biết bạn thích làm gì và nó liên quan thế nào đến những nhóm ngành

nghề khác nhau. Bạn cần phải làm rõ khả năng của mình. Hãy lập một danh sách những ưu thế nổi trội của bạn. Bạn học khá nhất những môn học nào? Hoá học? Sinh học? Hay ngoại ngữ? Lịch sử? Mỹ thuật?

Để rõ hơn về năng lực của mình, bạn có thể tham khảo thêm địa chỉ:

http://www.d.umn.edu/student/loon/car/self/career_transfer_survey.htm

4. *Quan niệm, nguyên tắc về cuộc sống của bạn là gì?*

Quan niệm và nguyên tắc sống có ảnh hưởng sâu sắc tới sự thoả mãn của bạn với nghề nghiệp đã chọn. Bạn có quan trọng việc phải sống ở một nơi cố định? Bạn có luôn hướng tới sự mạo hiểm? Bạn có thường quan tâm tới những người xung quanh không?... Hãy lập ra một bảng kê cho chính mình nhé!

5. *Nghiên cứu kỹ lưỡng về các nghề nghiệp.*

Bộ sách này chính là một công cụ tốt cho bạn. Tìm hiểu những yếu tố mà từng nghề nghiệp hấp dẫn bạn, như trình độ học vấn cần thiết, mức lương bổng, điều kiện làm việc, triển vọng và nhiều thứ khác nữa... Ghi ra những nghề nghiệp bạn thấy thích thú và phù hợp.

6. *So sánh khả năng và sở thích của bạn với những nghề nghiệp bạn vừa lựa chọn.*

Nghề nào thích hợp nhất với khả năng, sở thích, cá tính của bạn? Có thể đó chính là nghề nghiệp dành cho bạn. Bạn cũng có thể thử làm

một bài trắc nghiệm trên Internet tại một số địa chỉ sau:

http://www.choicedegree.com

http://www.schoolfinder.com/careers/3step1.asp

http://www.jobfutures.ca/

7. *Xác định mục tiêu nghề nghiệp.*

Bạn đã lựa chọn nghề nghiệp nào phù hợp nhất với bạn. Giờ có thể xác định mục tiêu lớn bạn muốn đạt tới trong nghề nghiệp đó và bắt đầu một kế hoạch để thực hiện. Ví dụ trong 10 năm nữa, bạn muốn trở thành một lập trình viên hàng đầu tại Việt Nam.

8. *Chọn trường, ngành học phù hợp với mục tiêu nghề nghiệp và học lực.*

Bạn có thể tìm thấy thông tin này ở ngay Tủ sách hướng nghiệp - Nhất nghệ tinh.

9. *Tham khảo ý kiến của gia đình bạn bè,* nhờ họ đánh giá tính thực tế trong kế hoạch của bạn.

10. Khi không còn điểm gì vướng mắc nữa, dán kế hoạch của bạn lên tường và *bắt đầu nỗ lực thực hiện nó từ ngày hôm nay.*

Kinh nghiệm: Hãy nhớ rằng, quyết định những mục tiêu cho sự nghiệp của bạn không phải là một công việc nhanh chóng chỉ cần mất một vài giờ. Đó là một quá trình lâu dài. Bạn có thể quyết định lĩnh vực mà mình muốn theo đuổi và sau đó, trong một vài tháng tới, có những quyết định cụ thể hơn.

Ý KIẾN CỦA BẠN

Trên đây là những lời khuyên của các chuyên gia hướng nghiệp, còn bạn, bạn nghĩ thế nào? Hãy chia sẻ ý kiến của bạn với mọi người.

Chúng tôi xin gợi ý một số đề tài:

* Chúng ta cần phải bắt đầu suy nghĩ nghiêm túc về nghề nghiệp từ khi nào?

* Bạn nghĩ gì về công tác hướng nghiệp trong nhà trường? Nếu bạn là người chịu trách nhiệm về vấn đề này, bạn sẽ làm gì?

* Nghề nghiệp nào gây ấn tượng mạnh cho bạn, tại sao?

* Bạn thường dựa vào những tiêu chí nào khi chọn ngành, nghề?

* Bạn nghĩ sao về việc nối nghiệp cha (mẹ)? Bạn có chịu áp lực về điều này không?

.....

Những ý kiến hay, thú vị của bạn sẽ được chọn đăng, kèm theo một khoản nhuận bút nho nhỏ.